

Raport podsumowujący działalność

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w kwietniu 2017 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w kwietniu 2017 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

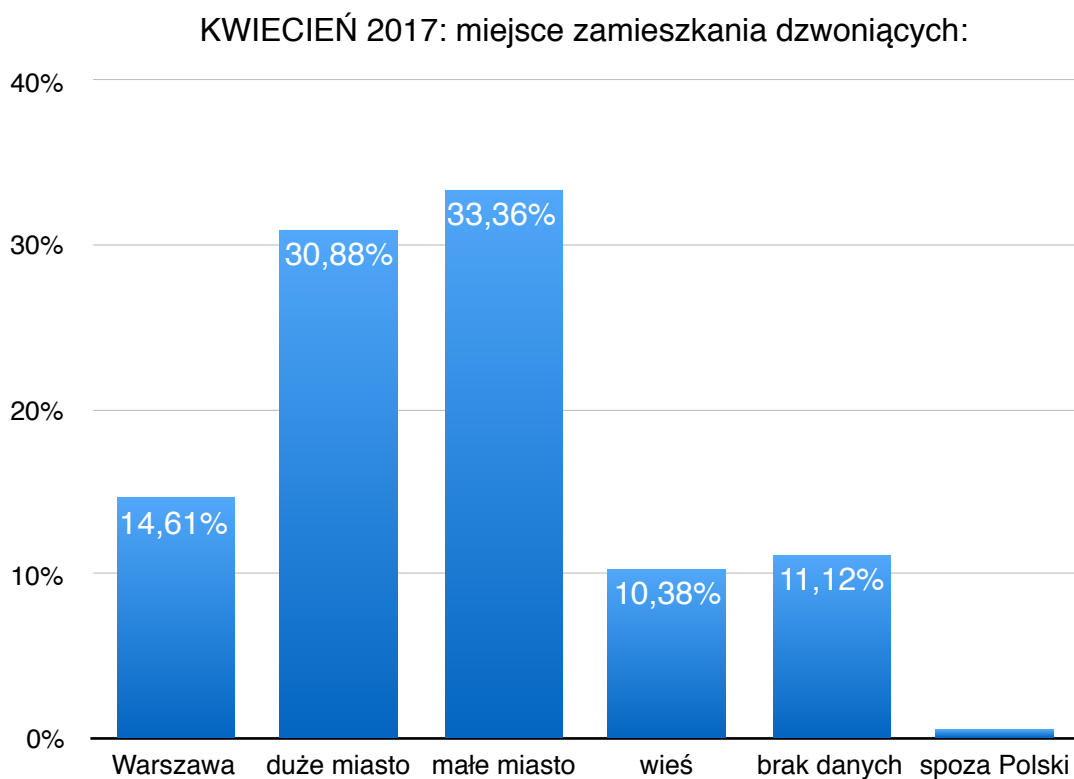
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

W kwietniu 2017 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1088 rozmów, większość z nich (925 rozmów, 89,98% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (103 telefony, 9,47% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środowe wieczory pod numerem 800-120-002) oraz przedstawiciele służb (12 telefonów, 1,10% wszystkich rozmów) zgłaszający się na dyżury przeznaczone specjalnie dla nich (numer telefonu 22 250-63-12).

Zazwyczaj (63,24% rozmów) był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (70,68%)**, jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano 60 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (5,51% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami na początku tygodnia, w poniedziałki i wtorki; w kolejnych dniach

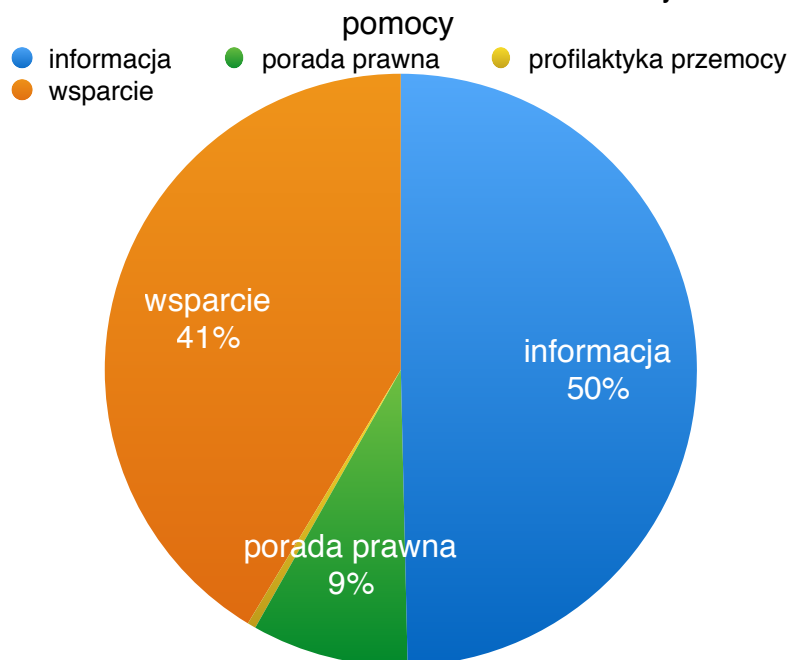
liczba dzwoniących wyraźnie spadała. Najmniej telefonów odnotowano w niedziele i soboty (114 połączeń, 11,09%), mimo że infolinia działa całodobowo.

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W kwietniu 2017 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (25,83%) i województwa Śląskiego (11,21%). Najmniej telefonów było z województw kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego (poniżej 3%). Udział pozostałych obszarów Polski nie przekraczał 9%; 4 osoby dzwoniły także spoza Polski. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast, jednak niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi.

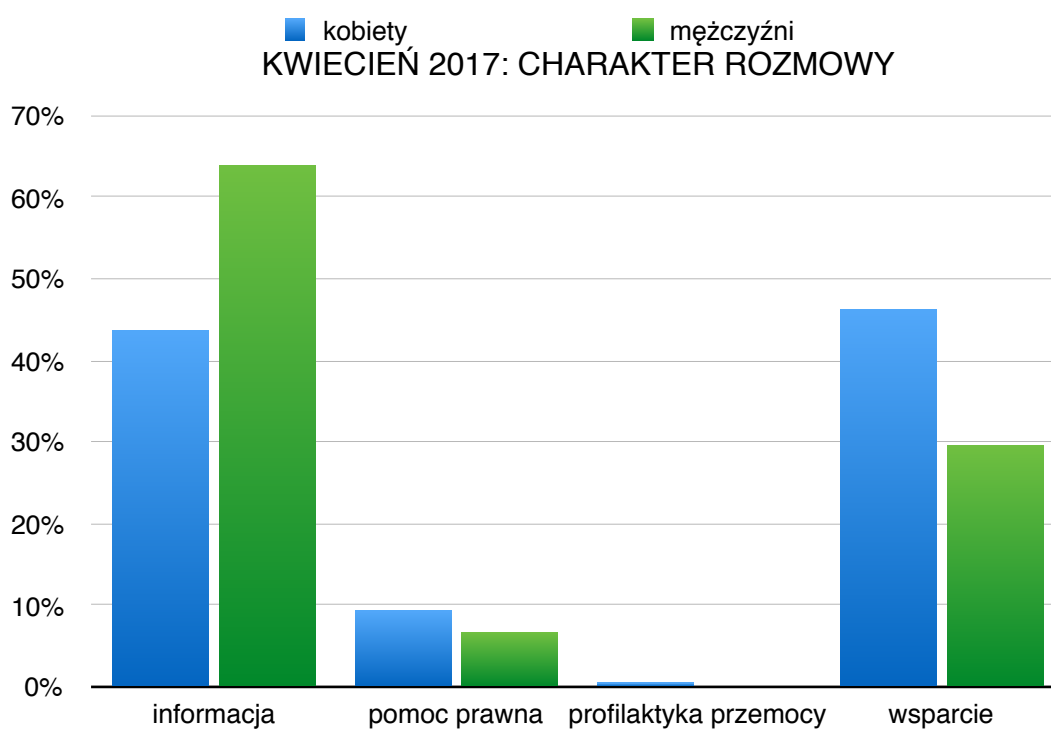

W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z kwietnia 2017 roku prawie połowa rozmów miała charakter informacyjny, niewiele mniej zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. Co dziewiąty dzwoniący zainteresowany był otrzymaniem porady prawnej.

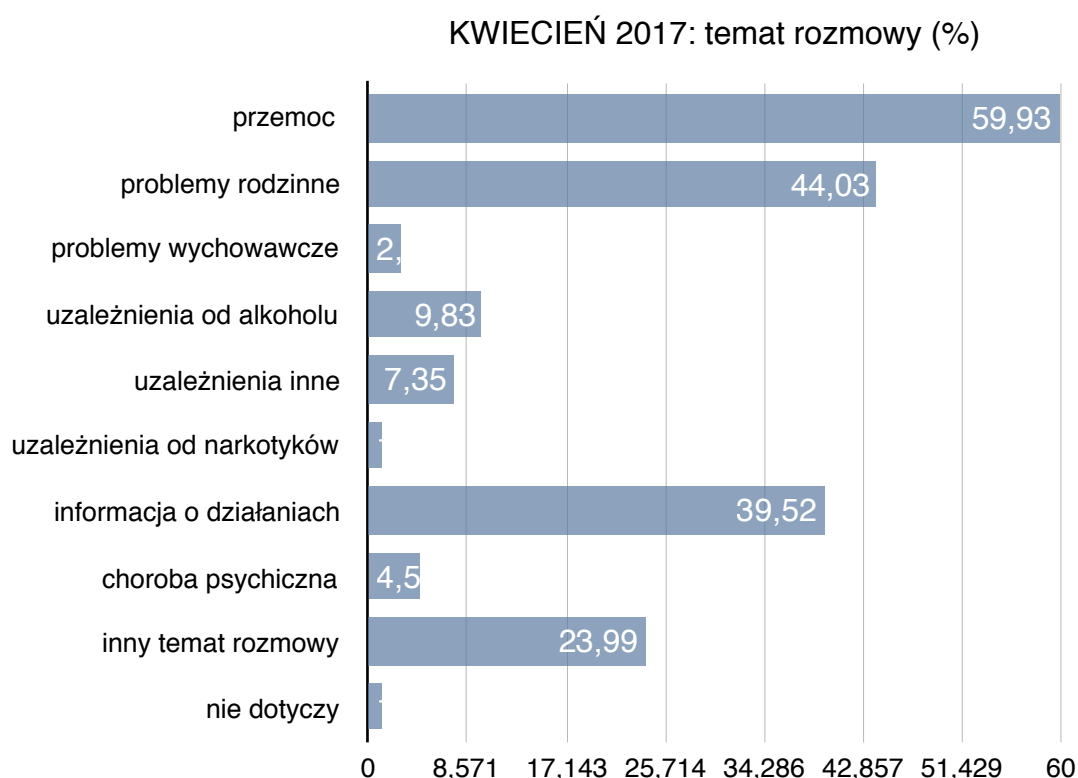
KWIECIEŃ 2017: charakter udzielanej

Kobiety dzwoniły dużo częściej niż mężczyźni (769 telefonów) i poszukiwały przede wszystkim informacji oraz wsparcia emocjonalnego. Mężczyźni zaś poszukiwali głównie informacji. Różnice te mogą pozostawać w związku z faktem, że kobiety były relatywnie bardziej skłonne opisywać siebie jako osobę doznającą przemocy (która potrzebuje w znacznej mierze wsparcia), a mężczyźni – jako świadka, który głównie szuka informacji. Więcej danych na ten temat poniżej.

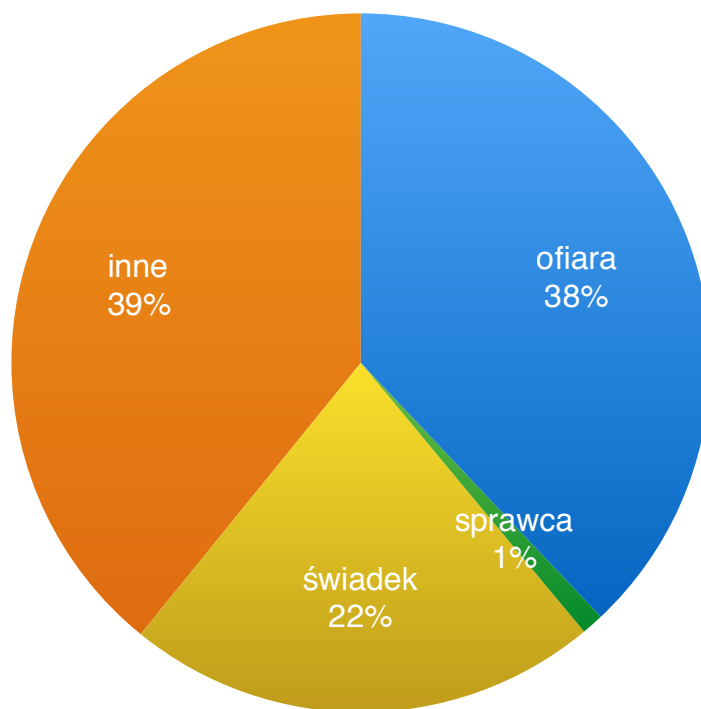

Przemoc była głównym tematem w prawie połowie przeprowadzonych konsultacji (40,44%), a w sumie dwie trzecie dzwoniących poruszało w którymś momencie aspekty z nią związane (częściej kobiety niż mężczyźni). Warto zwrócić uwagę na duży udział problemów rodzinnych oraz informacji o działaniach jako tematów rozmowy. Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy poza przemocą, uzależnienia od alkoholu i choroba psychiczna.

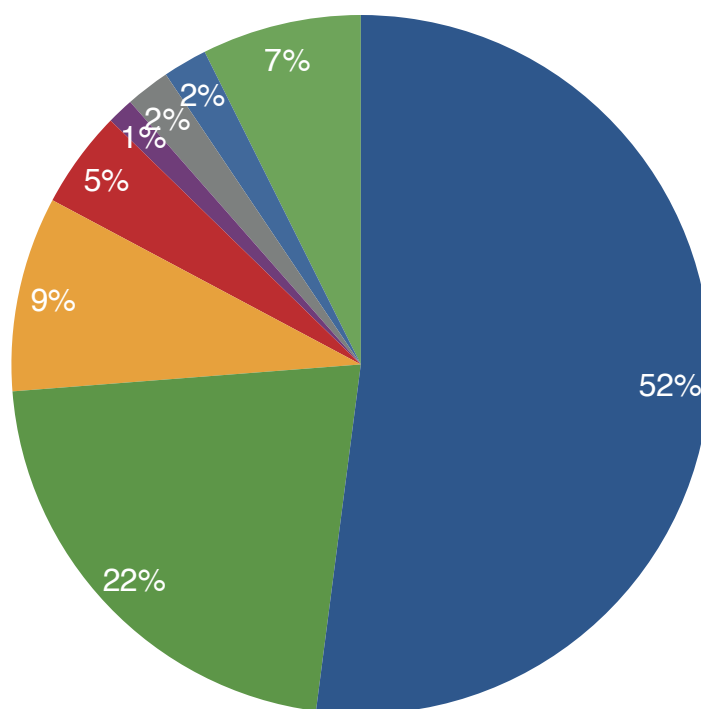
Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocy, to jednak odebrali również aż 242 połączenia (22,24% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (52%), ale także znajomi (22%), sąsiedzi (9,32%) oraz przedstawiciele różnych instytucji (np. szkoły) (4,66%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W marcu tego roku odnotowano ich tylko 11 (1% wszystkich rozmów) . Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy.

KWIECIEŃ 2017: osoba dzwoniąca

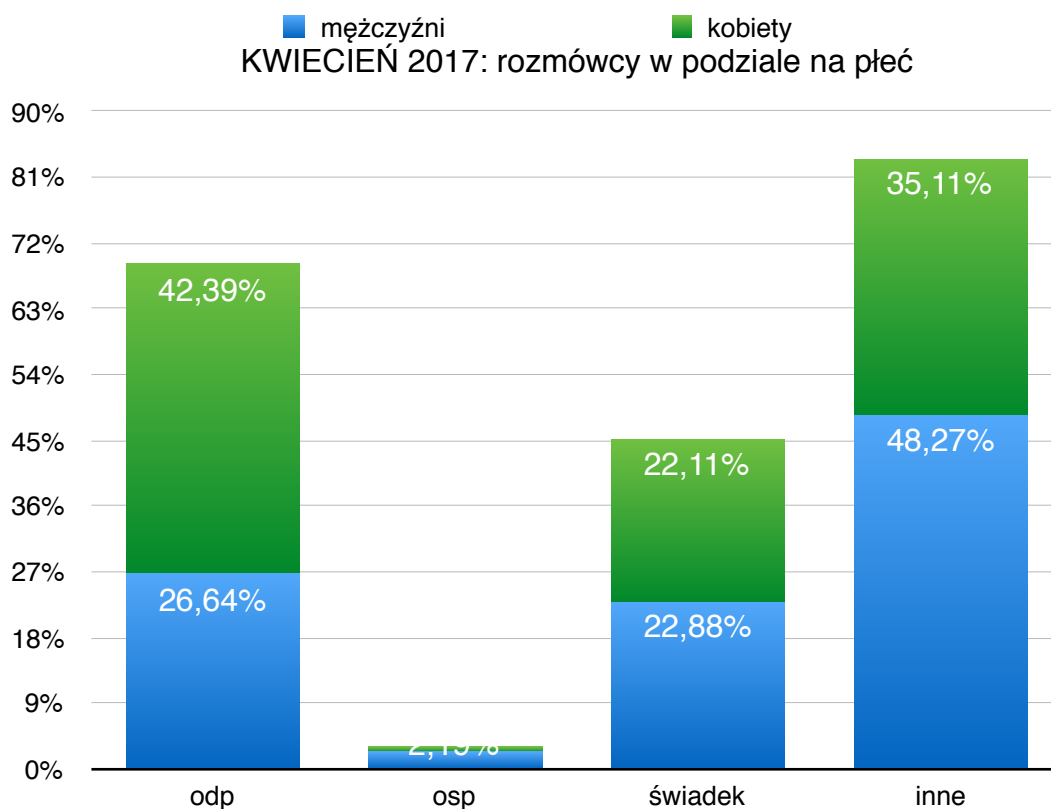

- rodzina
- znajomy
- sąsiad
- przedstawiciel instytucji
- inne
- brak danych
- anonim
- nie dotyczy

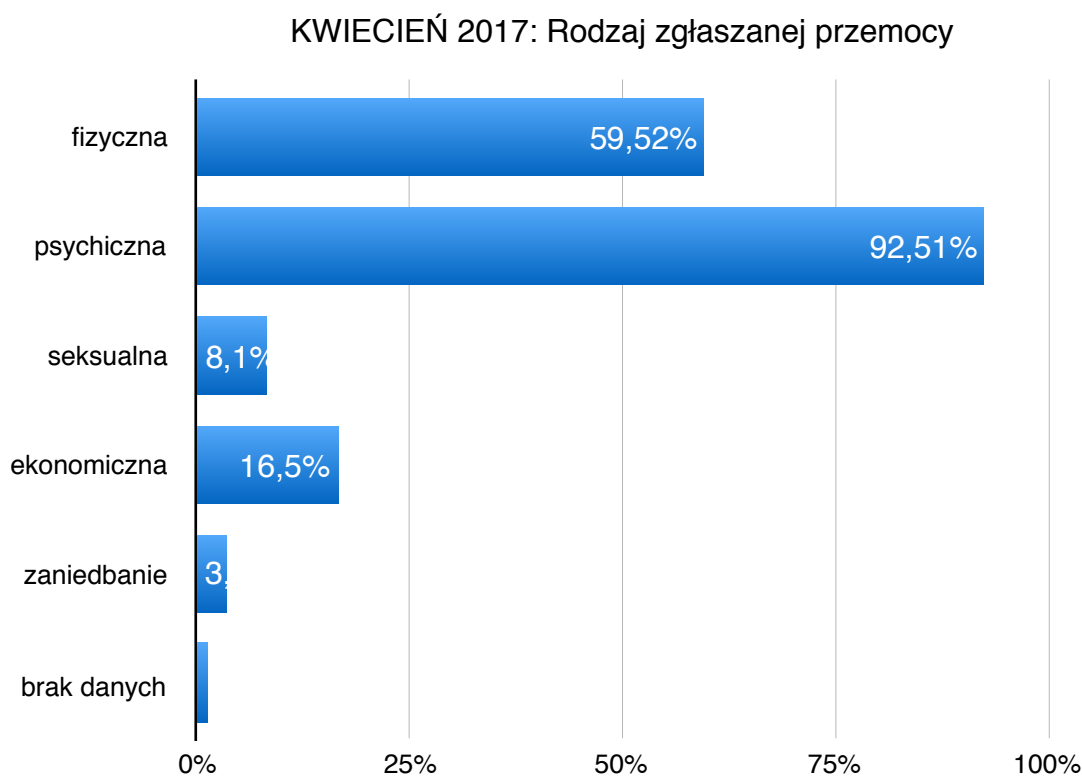
KWIECIEŃ 2017: kim jest świadek dla ofiary

Wśród mężczyzn znaczną część stanowiły osoby, które nie telefonowały w związku z doznawaną przemocą, kobiety opisywały się głównie jako osoby krzywdzone.

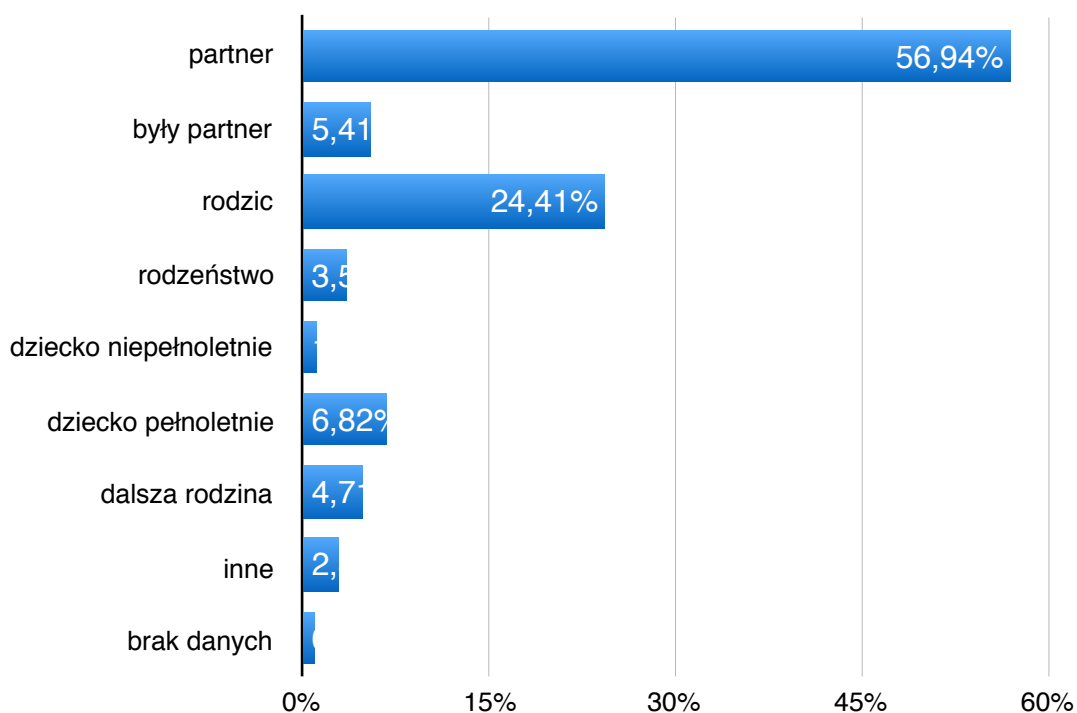
Jak zostało wspomniane wcześniej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (90,59% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną zgłaszała ponad połowa (58,12%) rozmówców dzwoniących z tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (16% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano przemoc seksualną (7,76% rozmów związanych z przemocą). Najczęściej zgłaszaną formą

przemocy zarówno przez kobiety jak i mężczyzn była przemoc psychiczna, na drugim miejscu przemoc fizyczna.

Na podstawie danych zebranych w kwietniu 2017 roku można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner. Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice. Warto zauważyć, że przemoc stosują także dzieci zarówno pełnoletnie jak i niepełnoletnie oraz byli partnerzy i dalsza rodzina.

KWIECIEŃ 2017: kto stosuje przemoc

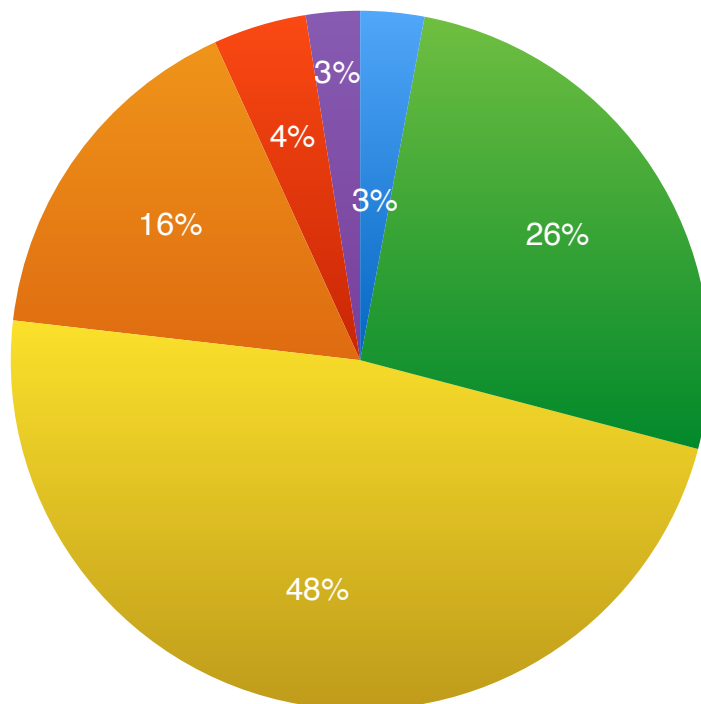

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W kwietniu 2017 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy. Ponadto, w zdecydowanej większości przypadków (93,18%) wobec osoby stosującej przemoc nie była do tej pory prowadzona sprawa sądowa zakończona wydaniem wyroku skazującego.

W **25,28%** zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**. Uzależnienie to towarzyszy w równej mierze wszystkim formom przemocy. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że rzadko zdarza się, aby w domu oprócz osoby doświadczającej przemocy nikt nie mieszkał (4,71%). W zdecydowanej większości przypadków pozostali

● pierwszorazowa ● do 2 lat ● 2-10 lat ● 10 - 20 lat ● pow. 20 lat
● brak danych

KWIECIEŃ 2017: czas trwania przemocy

członkowie rodziny są świadkami. **W ponad jednej trzeciej rodzin (38,25%) dotkniętych problemem przemocy jego obserwatorami są niepełnoletnie dzieci.**

W kwietniu 2017 roku konsultanci odebrali zaledwie 60 połączeń od osób niepełnoletnich: 18 od dziewcząt, 42 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 21 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 20 osób zadeklarowało, że doznaje przemocy i 6 osób opisało się jako świadkowie.

Poradnia E-mailowa

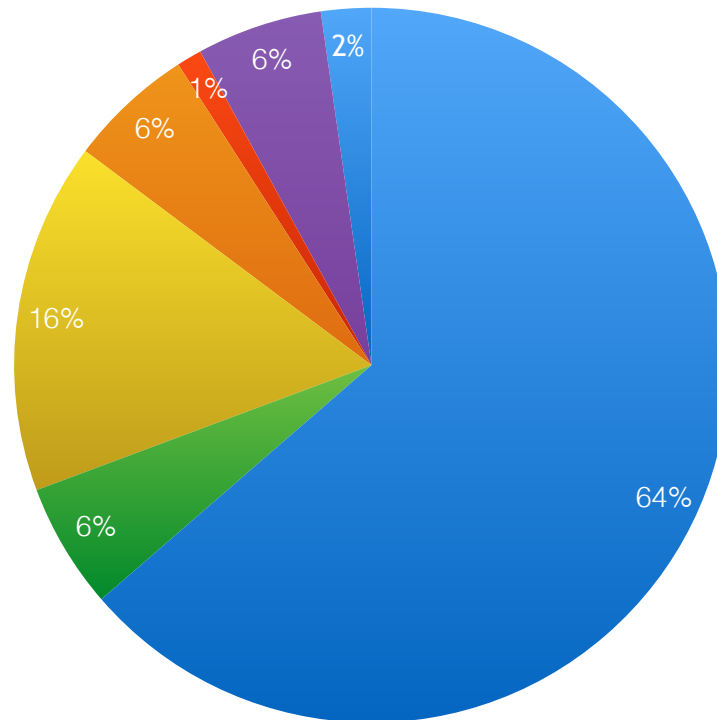
Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W kwietniu 2017 roku specjaliści odpisali na 89 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (84 wiadomości, 94,38% wszystkich). Autorami 1 wiadomości było dziecko, w przypadku 4 wiadomości nie udało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety (61 wiadomości, 68,54% wszystkich). Ponad połowa (47 wiadomości, 52,81% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas po raz pierwszy.

Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy, w tym przemocy, której towarzyszył alkohol. Nieliczne z listów nadesłanych w kwietniu 2017 poruszało kwestie związane ze sprawami rodzinnymi.

- przemoc
- przemoc + alkohol
- problemy rodzinne
- podziękowanie
- prawny
- inne
- problemy emocjonalne

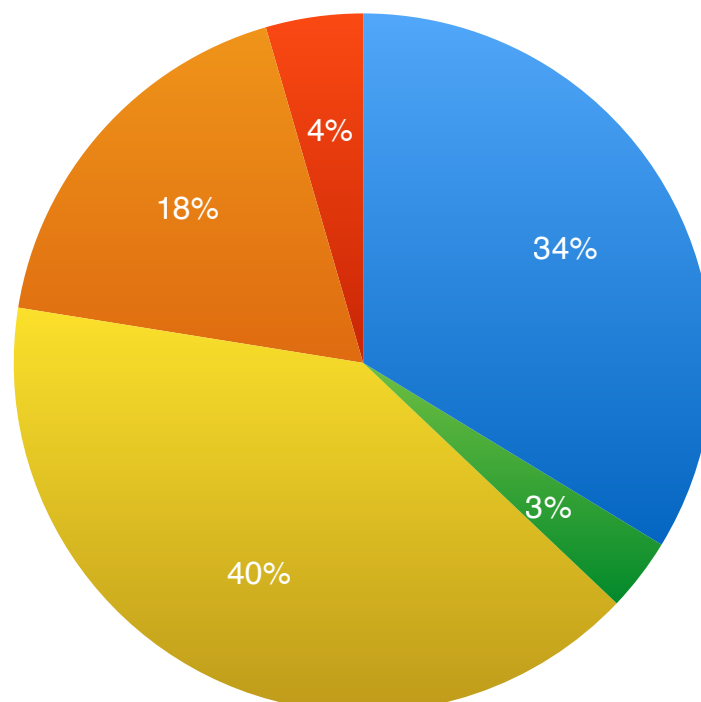
MARZEC 2017: tematyka emaili

Autor(k)ami większości wiadomości byli świadkowie (36 wiadomości). Ponad jedną stanowiły osoby doświadczające przemocy (33,70%). Szesnaście emaili zostało napisanych przez osoby określone jako inne.

- ODP
- OSP
- Świadek
- Inne
- brak danych

KWIECIEŃ 2017: nadawca wiadomości

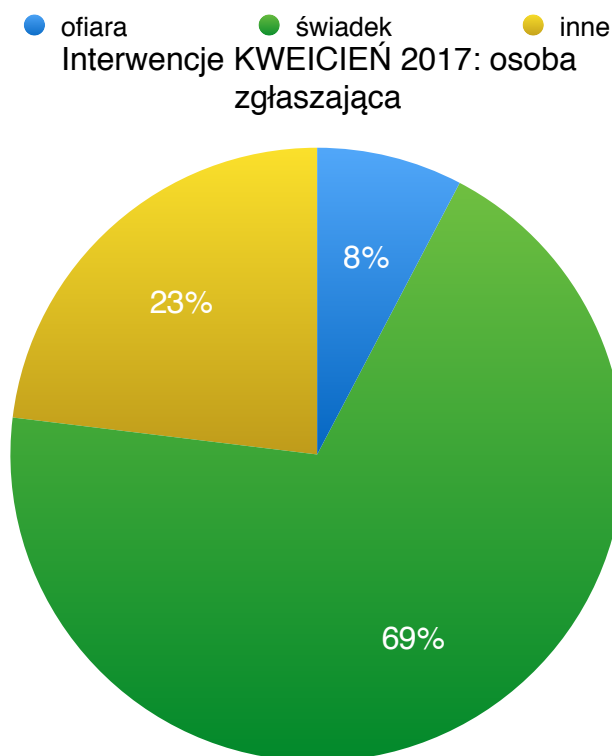
Prowadzone interwencje

W kwietniu 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli **26 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Wszyscy klienci w marcu 2017 roku preferowali tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (57,69%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (30,77%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce trzy razy (11,54%).

Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W kwietniu 2017 roku większość interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od anonimowych świadków. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

W kwietniu 2017 roku Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w

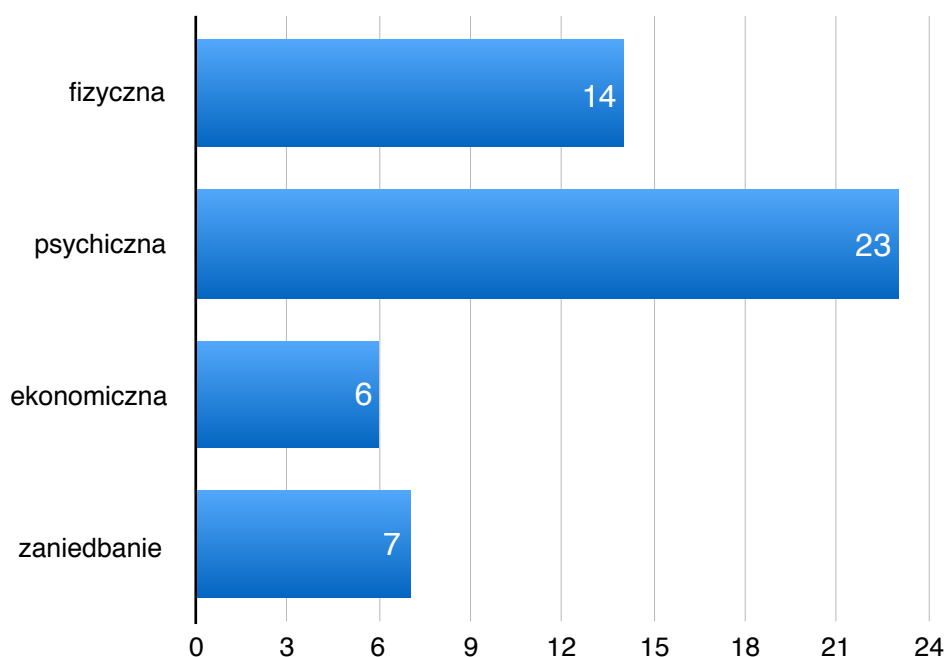
sprawie pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż

jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

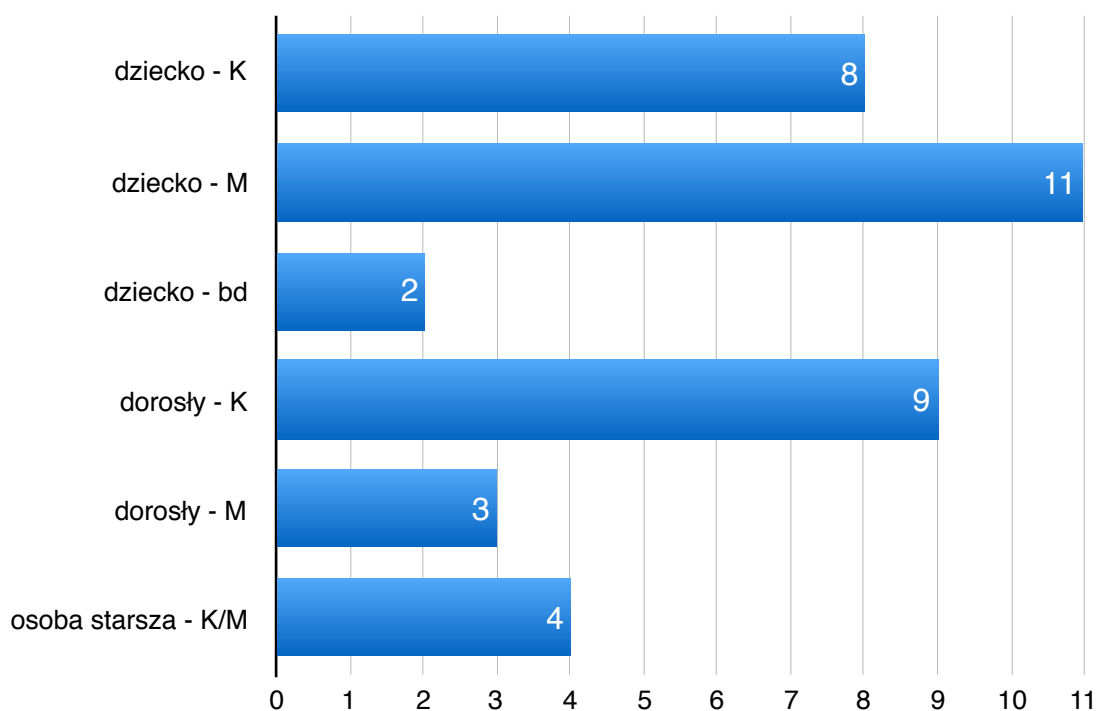
W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w kwietniu 2017

Interwencje KWIECIEŃ 2017: rodzaj doświadczanej przemocy

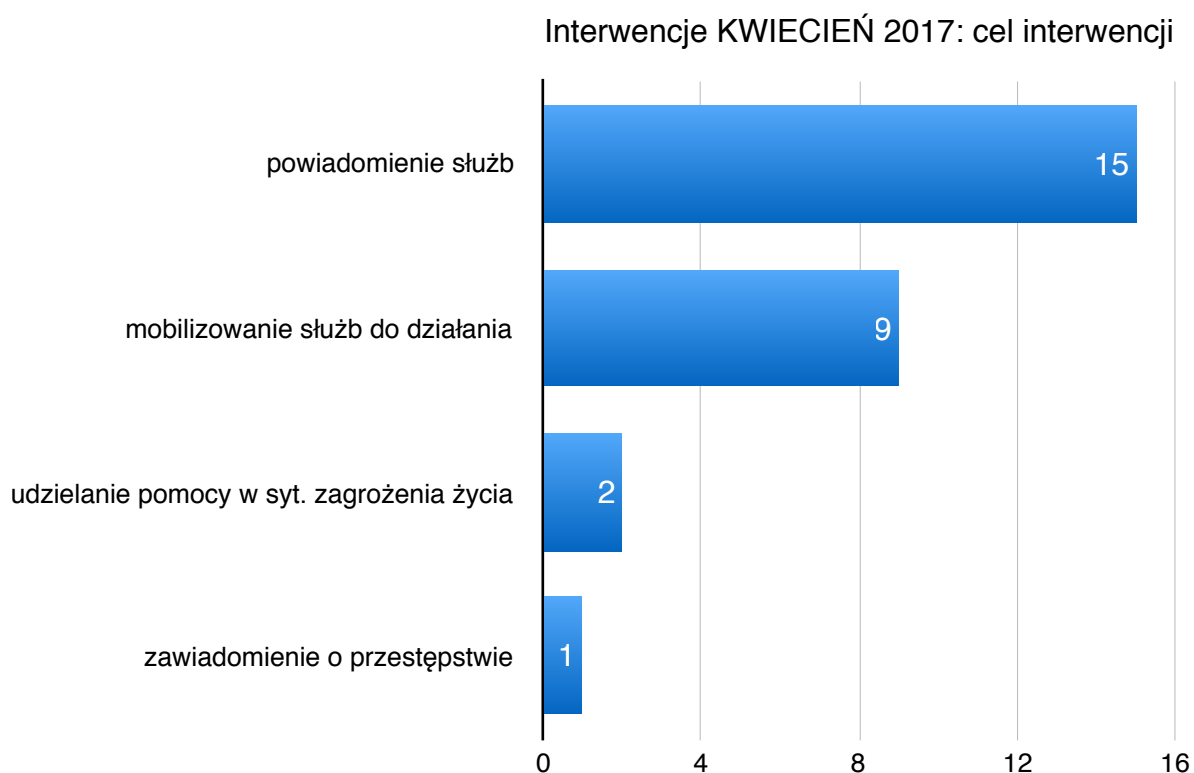

Interwencje KWIECIEŃ 2017: kim jest osoba krzywdzona

roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. Ponad 33% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

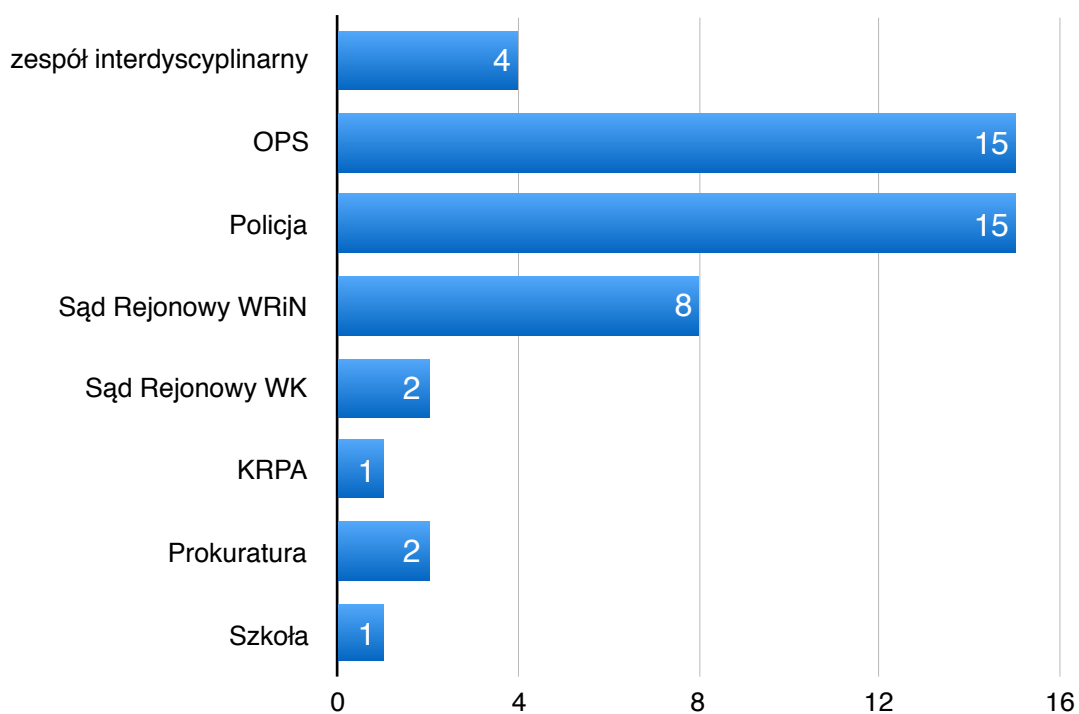
Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w kwietniu 2017 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej i policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma

instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym. Trzy razy o podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w kwietniu 2017 roku częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawowymi okolicznościami, które sprawiały, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz były wiek osoby krzywdzonej i powtarzalność przemocy. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań były też groźby wysuwane przez osobę stosującą przemoc i

Interwencje KWIECIEŃ 2017: adresaci interwencji

nadużywanie przez nią alkoholu. Analizując dane zebrane w kwietniu 2017 roku można stwierdzić, że niekiedy zdarza się współwystępowanie dwóch lub więcej czynników zagrożenia.

Interwencje KWIECIEŃ 2017: rodzaje czynników zagrożenia

